

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Kevasta, valtion eläketurvan rahoituksesta ja evankelis-luterilaisen kirkon eläketurvan rahoituksesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Kevasta, valtion eläketurvan rahoituksesta ja evankelis-luterilaisen kirkon eläketurvan rahoituksesta (HE 21/2015 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta (StVM 6/2015 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

Kevasta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Soveltamisala ja Kevan jäsenyhteisöt

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään Keva-nimisestä eläkelaitoksesta. Keva on julkisoikeudellinen jäsenyhteisöjensä hallinnoima eläkelaitos ja sen kotipaikka on Helsinki.

2 §

Kevan tehtävät

Kevan tehtävänä on hoitaa:

Eduskunnan vastaus EV 36/2015 vp

1) julkisten alojen eläkelain (/) mukaisen kunta-alan, valtion, evankelis-luterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen henkilöstön eläketurvan toimeenpanoa ja mainitussa laissa säädettyjä tehtäviä;

2) jäsenyhteisöjensä palveluksessa olevan henkilöstön eläketurvan rahoitus, lukuun ottamatta rahoitusta, johon sovelletaan valtion eläketurvan rahoituksesta annettua lakia (/); sekä

3) valtion eläketurvan rahoituksesta annetun lain 2 §:n 1 momentin ja evankelis-luterilaisen kirkon eläketurvan rahoituksesta annetun lain (/) 3 §:n 1 momentin mukaisten eläkemaksujen periminen.

Kevan on hoidettava 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua tehtäväänsä eläketurvaan kuuluvat edut turvaavalla tavalla.

Keva voi sopimuksen perusteella tuottaa eläkehallintopalveluja sekä niiden hoidossa tarvittavia tukipalveluja myös julkisten alojen eläkelain soveltamisalan ulkopuolisille asiakasryhmille, jos palveluissa ei ole kysymys julkisen vallan käytöstä.

3 §

Kevan jäsenyhteisöt

Kevan jäsenyhteisöjä ovat kunnat ja kuntayhtymät sekä Keva ja Kuntien takauskeskus.

Kevan jäsenyhteisöksi voi liittyä:

1) sellainen yhdistys, jossa on jäsenenä vain 1 momentissa mainittuja jäsenyhteisöjä tai niiden muodostamia yhdistyksiä;

2) sellainen osakeyhtiö, jonka kaikki osakkeet ovat 1 momentissa mainittujen jäsenyhteisöjen taikka Kevan jäsenyhteisöksi liittyneiden yhdistysten tai tässä kohdassa mainittujen jäsenyhteisöksi liittyneiden osakeyhtiöiden omistuksessa;

3) sellainen osakeyhtiö ja säätiö, jossa yhdellä tai useammalla 1 momentissa mainitulla jäsenyhteisöllä on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta ja jonka avulla tuotetaan kuntien lakiin perustuvien tehtävien hoidon edellyttämiä palveluja sekä näitä välittömästi palvelevia toimintoja; sekä

4) sellainen osakeyhtiö ja säätiö, jossa yhdellä tai useammalla 1 momentissa mainitulla jäsenyhteisöllä on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta ja jonka työntekijöiden enemmistö on välittömästi ennen osakeyhtiön tai säätiön perustamista Kevan jäsenyhteisön palveluksessa.

Jäsenyhteisöksi liittyneen yhdistyksen, osakeyhtiön ja säätiön on ilmoitettava Kevalle olosuhteissaan tapahtuneista sellaisista muutoksista, joiden vuoksi se ei enää täytä 2 momentissa säädettyjä edellytyksiä.

4 §

Jäsenyhteisöksi liittyminen ja jäsenyyden päättäminen

Yhdistyksen, osakeyhtiön ja säätiön, joka haluaa liittyä Kevan jäsenyhteisöksi, on haettava jäsenyyttä kirjallisesti Kevan hallitukselta. Hallitus päättää täyttääkö hakija 3 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset ja mistä ajankohdasta jäsenyys alkaa.

Jos tulee selvitetyn, ettei jäsenyhteisöksi liittynyt yhdistys, osakeyhtiö tai säätiö enää täytä 3 §:n 2 momentissa säädettyjä jäsenyyden edellytyksiä, taikka jos jäsenyhteisö on ilmoittanut kir-

Eduskunnan vastaus EV 36/2015 vp

jallisesti haluavansa erota jäsenyydestä, hallitus toteaa jäsenyyden päättyneen kyseistä jäsenyhteisöä kuultuaan. Jäsenyhteisön on ilmoitettava erosta viimeistään kolme kuukautta ennen jäsenyyden päättymistä.

5 §

Jäsenyhteisön konkurssi

Jos jäsenyhteisöksi liittynyt yhdistys, osakeyhtiö tai säätiö asetetaan konkurssiin, konkurssipesä voi jatkaa Kevan jäsenyhteisönä ja sillä on samat oikeudet ja velvollisuudet kuin muilla jäsenyhteisöillä. Jäljempänä 19 §:ssä säädettyt maksut konkurssipesän jäsenyyden ajalta maksaa konkurssipesä. Konkurssipesä voi erota Kevan jäsenyydestä siten kuin 4 §:n 2 momentissa säädetään.

2 luku

Valvonta

6 §

Yleinen valvonta

Kevan toiminnan yleinen valvonta kuuluu valtiovarainministeriölle.

Valtiovarainministeriö voi erityisestä syystä määrätä suoritettavaksi Kevan hallinnon ja tilien erityistilintarkastuksen.

Valtiovarainministeriö asettaa enintään neljäksi vuodeksi kerrallaan tilintarkastajan, jonka tehtävänä on tarkastaa Kevan kirjanpidosta ja muusta aineistosta, että Kevan esittämät 24 §:ssä tarkoitettut laskelmat valtion, evankelis-luterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen eläkkeiden maksamiseen tarvittavasta summasta ja Kevan kustannusten korvauksesta antavat oikeat ja riittävät tiedot. Lisäksi tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa Kevan kirjanpidosta ja muusta aineistosta, että Keva on perinyt valtion ja kirkon työnantajan eläkemaksut valtion eläketurvan rahoituksesta annetun lain 2 §:n 1 momentin ja evankelis-luterilaisen kirkon rahoituksesta annetun lain 3 §:n 2 momentissa säädetyn mukaisina ja työntekijän eläkemaksut julkisten alojen eläkelain 168 §:n 2 momentissa säädetyn mukaisina ja että eläkemaksut sekä siirtymämaksut ja työttömyysvakuutusrahaston maksu on maksettu oikean suuruisina valtion eläkerahastolle ja että eläkemaksut ja työttömyysvakuutusrahaston maksu on maksettu oikean suuruisena evankelis-luterilaiselle kirkolle. Tilintarkastajan on oltava joko Tilintarkastusvalvonnan hyväksymä KHT-tilintarkastaja tai JHT-tilintarkastaja. Tilintarkastuksesta säädetään tilintarkastuslaissa (1141/2015).

7 §

Rahoitustoiminnan suunnittelun ja sijoitustoiminnan valvonta

Kevan rahoitustoiminnan suunnittelua ja Kevan varojen sijoittamista valvoo Finanssivalvonta. Finanssivalvonnan tietojensaanti- ja tarkastusoikeuteen sovelletaan Finanssivalvonnasta an-

Eduskunnan vastaus EV 36/2015 vp

netun lain (878/2008) 18 ja 24 §:ää. Finanssivalvonta on velvollinen antamaan vuosittain valvonnastaan kertomuksen valtiovarainministeriölle.

3 luku

Hallinto

8 §

Valtuuskunta

Kevan päätösvaltaa käyttää valtuuskunta. Valtuuskunta voi Kevan johtosäännössä siirtää päätösvaltaansa Kevan muille toimielimille. Päätösvaltaa ei saa kuitenkaan siirtää asioissa, joista valtuuskunnan tai muun toimielimen on tämän lain mukaan päätettävä.

Valtuuskunnassa on 30 jäsentä sekä jokaisella heistä henkilökohtainen varajäsen, jotka valtiovarainministeriö määrää neljäksi vuodeksi kerrallaan. Vähintään neljä jäsentä ja yhtä monta varajäsentä määrätään kunnallisessa pääsopimuksessa tarkoitettujen pääsopijajärjestöjen ehdottamista henkilöistä. Muut jäsenet ja varajäsenet määrätään Suomen Kuntaliitto ry:n ehdottamista henkilöistä siten, että kunnat ja kuntayhtymät ja maan eri osat saavat valtuuskunnassa tasapuolisen edustuksen. Näitä jäseniä ja varajäseniä määrättäessä otetaan lisäksi huomioon eri ryhmien kuntavaaleissa saama ääniosuus vaalilaissa (714/1998) säädetyin suhteellisuusperiaatteen mukaisesti.

Valtuuskunnan tehtävänä on:

- 1) valita hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä tilintarkastaja enintään valtuuskunnan toimikautta varten;
- 2) päättää Kevan johtosäännöstä, lisäeläkesäännöstä ja tilisäännöstä;
- 3) ottaa palvelukseen toimitusjohtaja ja irtisanoa tai siirtää hänet muihin tehtäviin, jos hän on menettänyt valtuuskunnan luottamuksen;
- 4) päättää luottamushenkilöiden palkkioiden ja muiden korvauksien perusteista;
- 5) päättää jäsenyhteisöjen maksuosuuksista siten kuin 19 §:ssä säädetään;
- 6) käsitellä tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus sekä päättää tilinpäätöksen vahvistamisesta, vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja muille tilivelvollisille sekä niistä muista toimenpiteistä, joihin on aihetta;
- 7) hyväksyä talouden yleisohjeena noudatettavaksi talousarvio seuraavaksi vuodeksi sekä toiminta- ja taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi.

9 §

Hallitus

Kevan hallintoa hoitaa hallitus, jonka valtuuskunta valitsee kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Hallituksen toimikausi kuitenkin jatkuu, kunnes seuraava hallitus on valittu.

Hallituksessa on yhdeksän jäsentä sekä jokaisella heistä henkilökohtainen varajäsen. Hallituksen jäsenistä kaksi ja heidän varajäsenensä valitaan kunnallisessa pääsopimuksessa tarkoitettujen

Eduskunnan vastaus EV 36/2015 vp

pääsopijajärjestöjen yhteisesti ehdottamista henkilöistä. Valtuuskunta määrää varsinaisista jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

Hallituksen jäsenen on oltava hyvämaineinen ja hänellä on oltava hyvä työeläkevakuutustoitinnan asiantuntemus. Hallituksessa on oltava myös hyvä sijoitustoiminnan asiantuntemus.

Hallituksen tehtävänä on:

1) valmistella valtuuskunnassa käsiteltävät asiat ja huolehtia valtuuskunnan päätösten toimeenpanosta;

2) ohjata ja valvoa Kevan toimintaa;

3) laatia eläkevarojen sijoittamista koskeva suunnitelma sekä käsitellä muutkin sijoitustoiminnan kannalta periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat;

4) huolehtia Kevan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Valtuuskunta voi erottaa hallituksen kesken toimikauden, jos yksi tai useampi sen jäsenistä ei nauti valtuuskunnan luottamusta. Erottamispäätös koskee kaikkia hallituksen jäseniä. Valtuuskunta valitsee tällöin uuden hallituksen sen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

10 §

Omistajaohjauksen periaatteet

Kevan hallituksen on vahvistettava periaatteet siitä, miten Kevan omistuksista muissa yhteisöissä johtuvia oikeuksia käytetään (*omistajaohjauksen periaatteet*). Periaatteissa on arvioitava Kevan toimitusjohtajan ja palveluksessa olevien henkilöiden muiden yhteisöjen tai säätiöiden hallintoelinten jäsenyydet ottaen huomioon Kevan edut.

Kevan on julkistettava omistajaohjauksen periaatteet.

11 §

Luottamustehtäviä koskeva luettelo

Kevan tulee ylläpitää ajantasaista julkista luetteloa, josta käyvät ilmi tiedot Kevan hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan jäsenyyksistä muiden taloudellisesti tai yhteiskunnallisesti merkittävien yhteisöjen tai säätiöiden hallituksissa, hallintoneuvostoissa tai niihin rinnastettavissa toimielimissä lukuun ottamatta jäsenyyksiä asunto-osakeyhtiöiden hallituksissa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun luetteloon merkitään myös tiedot Kevan palveluksessa olevien muuhun ylimpään johtoon kuuluvien taikka sen puolesta sijoituspäätöksiä tekevien tai valmistelevien henkilöiden heidän työtehtäviinsä liittyvistä jäsenyyksistä muiden yhteisöjen tai säätiöiden hallituksissa, hallintoneuvostoissa tai niihin rinnastettavissa toimielimissä, jotka liittyvät heidän työtehtäviinsä, lukuun ottamatta jäsenyyksiä asunto-osakeyhtiöiden hallituksissa.

12 §

Eturistiritiriitatilanteita koskevat toimintaperiaatteet

Kevalla on oltava hallituksen hyväksymät kirjalliset toimintaperiaatteet eturistiriitojen tunnistamisessa ja ehkäisemisessä noudatettavista menettelytavoista.

Eduskunnan vastaus EV 36/2015 vp

13 §

Liiketoimet johdon ja sen lähipiiriin kuuluvien kanssa

Kevan hallituksen on päätettävä Kevaa koskevasta merkittävästä liiketoimesta silloin, kun liiketoimen toisena osapuolena on:

1) Kevan valtuuskunnan tai hallituksen jäsen, toimitusjohtaja, tilintarkastaja taikka tilintarkastusyhteisön toimihenkilö, jolla on päävastuu tilintarkastuksesta;

2) Kevan muu ylimpään johtoon kuuluva henkilö, jolla on oikeus tehdä sen toiminnan järjestämistä koskevia päätöksiä;

3) 1 tai 2 kohdassa tarkoitetun henkilön aviopuoliso, hänen kanssaan rekisteröidystä parisuhteesta annetussa laissa (950/2001) tarkoitetussa parisuhteessa oleva, hänen edunvalvonnassaan oleva vajaavaltainen tai hänen kanssaan vähintään vuoden samassa taloudessa asunut avopuoliso.

Kevan on pidettävä ajantasaista julkista luetteloa 1 momentissa tarkoitetuista liiketoimista, niiden osapuolista ja niiden keskeisistä ehdoista. Luettelon ylläpito on järjestettävä luotettavalla tavalla. Luetteloon merkityt tiedot on säilytettävä viisi vuotta tiedon merkitsemisestä. Luonnollisen henkilön henkilötunnus ja osoite sekä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun henkilön nimi eivät kuitenkaan ole julkisia.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaisiin liiketoimiin, jotka on tehty Kevan ja muun tahon kuin 1 momentissa tarkoitetun henkilön välillä, jos järjestelyn ilmeisenä tarkoituksena on ollut kiertää 1 ja 2 momentin säännöksiä.

14 §

Kevan johto

Kevan toimintaa johtaa hallituksen alaisena toimitusjohtaja. Toimitusjohtajan kanssa voidaan tehdä johtajasopimus. Keva voi päättää maksaa toimitusjohtajalle erokorvauksen.

Toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan viran kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, tehtävän edellyttämä monipuolinen kokemus, sekä käytännössä osoitettu johtamistaito- ja johtamiskokemus.

15 §

Kevan viranhaltijat

Kevan tehtävää, jossa käytetään julkista valtaa, hoidetaan virkasuhteessa. Kevan viranhaltijoihin sovelletaan kunnallisesta viranhaltijasta annettua lakia (304/2003).

16 §

Luottamushenkilöt

Kevan luottamushenkilöihin sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuusta koskevia säännöksiä heidän hoitaessaan tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

Eduskunnan vastaus EV 36/2015 vp

Jos luottamushenkilön paikka vapautuu kesken toimikauden, hänen tilalleen määrätään tai valitaan seuraaja jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

17 §

Johtosääntö

Kevan toimielimistä, niiden kokoonpanosta, tehtävistä ja toimikaudesta sekä muusta Kevan toiminnasta annetaan tarvittavat määräykset johtosäännössä.

18 §

Valtion työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioiden neuvottelukunta

Kevan yhteydessä on valtion työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioiden neuvottelukunta, jonka tehtävänä on työkyvyn arvioinnin ja ammatillisen kuntoutuksen seuranta ja ohjaus.

Neuvottelukunnassa on puheenjohtaja ja viisi muuta jäsentä. Valtiovarainministeriö määrää jäsenet neljäksi vuodeksi kerrallaan. Jäsenistä yhden tulee edustaa valtiovarainministeriötä, yhden Kevaa ja yhden Valtiokonttoria. Jäsenistä kolme määrätään valtion virkamiesten ja työntekijöiden keskustason edustavimpien järjestöjen ehdottamista henkilöistä. Valtiovarainministeriö määrää yhden jäsenistä puheenjohtajaksi.

4 luku

Rahoitus

19 §

Jäsenyhteisöjen maksuosuudet

Kevan menot jäsenyhteisöjen palveluksessa olevan henkilöstön eläketurvan hoitamisesta jaetaan jokaiselta varainhoitovuodelta jäsenyhteisöjen vastattaviksi. Kevan valtuuskunnan päättämä osuus kustannuksista jaetaan Kevan jäsenyhteisöjen palveluksessa olevien henkilöiden julkisten alojen eläkelain 85 §:ssä tarkoitettujen työansioiden yhteismäärien suhteessa. Valtuuskunta voi myös päättää jakaa osan kustannuksista jäsenyhteisöjen palveluksen perusteella maksettujen jäsenyhteisöjen palveluksesta karttuneiden eläkkeiden tai eläkkeen osien yhteismäärien suhteessa.

Jäsenyhteisö on lisäksi velvollinen maksamaan Kevalle valtuuskunnan vahvistamien perusteiden mukaan määrätyt eri eläkelajien omavastuuosuudet.

Jäsenyhteisöltä voidaan varainhoitovuonna periä ennakkoja niiden maksuosuuksista.

Kevan valtuuskunta antaa tarkempia määräyksiä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen maksujen suorittamisen perusteista.

Eduskunnan vastaus EV 36/2015 vp

20 §

Maksun perintä ja maksusaatavan vanhentuminen

Kevan on määrättävä tähän lakiin perustuva maksu viiden vuoden kuluessa saatavan syntymisestä. Maksuosuussaatavan katsotaan syntyvän tämän lain mukaisen lopullisen maksun eräpäivänä. Tämän lain perusteella määrätty maksu sekä sille suorituksen viivästymisen ajalta korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukainen vuotuinen viivästyskorko ovat suoraan ulosottokelpoisia. Näiden saatavien perinnästä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007). Saatavien perinnästä säädetään lisäksi saatavien perinnästä annetussa laissa (513/1999).

Aiheettomasti suoritetun maksun palautus vanhentuu viiden vuoden kuluttua maksun maksupäivästä, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Vanhentumisen katkaisemisesta alkaa kulu uusi viiden vuoden vanhentumisaika. Vanhentumisen katkeamiseen sovelletaan velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ää.

21 §

Eläkevastuurahasto

Edellä 19 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin menoihin kuuluviksi luetaan myös siirrot eläkemenojen tasoittamiseksi perustettuun eläkevastuurahastoon sen mukaan kuin Kevan valtuuskunta erikseen päättää.

Eläkevastuurahaston varoja sijoitettaessa on huolehdittava sijoitusten varmuudesta, tuotosta ja rahaksi muutettavuudesta sekä hajauttamisesta. Varojen sijoittamisesta päättää Kevan hallitus, joka voi Kevan johtosäännössä määrättyllä tavalla siirtää päätösvaltaansa Kevan viranhaltijoille ja työntekijöille.

22 §

Sijoitusneuvottelukunta

Kevassa on sijoitustoiminnan tueksi ja 2 momentissa mainittujen tahojen välisen tiedonkulun edistämiseksi sijoitusneuvottelukunta. Neuvottelukunta käsittelee neuvoa antavasti Kevan sijoitustoiminnan kehittämissuuntia ja toimintalinjoja.

Kevan hallitus kutsuu toimikaudekseen sijoitusneuvottelukuntaan kymmenen jäsentä ja jokaiselle henkilökohtaisen varajäsenen. Jäsenistä kolmen tulee edustaa valtiovarainministeriötä, yhden työ- ja elinkeinoministeriötä sekä kahden kunnallisen pääsopimuksen 3 §:ssä mainittuja pääsopijajärjestöjä.

23 §

Valvontamaksu ja eräät muut maksut

Valvontamaksusta säädetään Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetussa laissa (879/2008).

Eduskunnan vastaus EV 36/2015 vp

Edellä 19 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin menoihin kuuluviksi luetaan myös valvontamaksu, työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnasta annetun lain (677/2005) 16 §:n mukainen oikeushallintomaksu sekä Eläketurvakeskuksesta annetun lain (397/2006) 5 §:n mukainen kustannusosuus ja toimintokohtainen palvelumaksu.

Jäsenyhteisö on velvollinen maksamaan niiden työntekijöiden palkkasummista, joille on järjestetty julkisten alojen eläkelain 8 §:ssä tarkoitettu lisäeläketurva Kevan valtuuskunnan vahvistamien perusteiden mukaiset maksuosuudet.

24 §

Valtion, evankelis-luterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen eläkemenojen maksu ja Kevan kustannusten korvaus

Valtio, Kirkon keskusrahasto ja Kansaneläkelaitos maksavat Kevalle ennakkoon eläke-etuuksien maksamiseen tarvittavan määrän. Jos toteutuneet kustannukset ylittävät tai alittavat arvioidun määrän, erotus otetaan jälkikäteen huomioon korjauseränä.

Valtion eläkerahasto maksaa Kevalle korvauksen valtion palveluksesta karttuvaan eläketurvaan liittyvien tehtävien hoitamisesta. Myös Kansaneläkelaitos maksaa henkilöstönsä ja Kirkon keskusrahasto evankelis-luterilaisen kirkon palveluksessa olevien henkilöiden eläketurvan hoitamisesta Kevalle korvauksen. Valtiovarainministeriö vahvistaa valtion eläkerahaston, Kirkon keskusrahaston ja Kansaneläkelaitoksen Kevalle ennakkomaksuna maksettavan korvauksen euroäärän. Keva esittää valtiovarainministeriölle laskelman korvauksen määrästä. Korvauksen määrä lasketaan valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:ssä tarkoitettua omakustannusarvoa vastaavasti. Korvaus maksetaan tasasuurina erinä kuukausittain kyseisen vuoden kustannusten määrää koskevan etukäteen tehtävän arvion perusteella. Jos toteutuneet kustannukset ylittävät tai alittavat arvioidun määrän, erotus otetaan jälkikäteen huomioon korjauseränä.

Valtiovarainministeriö, Kirkon keskusrahasto ja Kansaneläkelaitos arvioivat viiden vuoden välein eläkkeiden hoidon kustannustehokkuudelle ja laatutasolle asetettujen tavoitteiden toteutumisesta. Tätä tarkoitusta varten Kevan on toimitettava mainituille tahoille riittävät tiedot.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset valtion, evankelis-luterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen henkilöstön eläkkeiden maksamiseen tarvittavien varojen siirrosta ja kustannusten korvaamisesta Kevalle.

5 luku

Riskienhallinta, sisäinen valvonta ja sisäinen tarkastus

25 §

Riskienhallinta

Kevalla on oltava sen toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä riskienhallintajärjestelmä, joka kattaa Kevaan kohdistuvien riskien ja riskien yhteisvaikutusten jatkuvan tunnistamisen, seurannan, valvonnan ja raportoinnin.

Riskienhallinnan on katettava seuraavat osa-alueet:

Eduskunnan vastaus EV 36/2015 vp

- 1) sijoitukset;
- 2) maksuvalmius;
- 3) keskittymäriskit; ja
- 4) operatiiviset riskit.

Kevalla on oltava riskienhallintatoiminto, joka on riippumaton riskejä ottavista toiminnoista.

26 §

Sisäinen valvonta

Kevalla on oltava sisäinen valvonta, joka kattaa sen kirjanpidon, hallinnon, sijoitustoiminnan ja muut keskeiset toiminnot. Sisäiseen valvontaan kuuluu myös asianmukaisen raportoinnin varmistaminen Kevan kaikilla organisaatiotasoilla.

Sisäiseen valvontaan kuuluu säännösten noudattamista valvova toiminto. Toiminnon on myös arvioitava säännösten noudattamisessa mahdollisesti esiintyneiden puutteiden estämiseksi ja korjaamiseksi Kevassa tehtyjen toimenpiteiden riittävyttä.

27 §

Sisäinen tarkastus

Kevalla on oltava sisäinen tarkastus, joka arvioi sen sisäisen valvonnan ja muun hallinnon riittävyyttä ja tehokkuutta.

Sisäisen tarkastuksen on oltava riippumaton Kevan operatiivisesta toiminnasta.

Sisäisen tarkastuksen tuloksista ja toimenpidesuosituksista on vähintään kerran vuodessa raportoitava hallitukselle ja toimitusjohtajalle, joiden on päätettävä, mihin toimiin sisäisen tarkastuksen tulosten ja suositusten johdosta on ryhdyttävä. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on myös varmistaa, että nämä toimenpiteet toteutetaan.

28 §

Velvollisuus tehdä sisäpiiri-ilmoitus

Kevan sisäpiiriläisen on ilmoitettava säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevia osakkeita ja sellaisia rahoitusvälineitä, joiden arvo määräytyy kyseisten osakkeiden perusteella, koskevat tiedot jäljempänä 30 §:ssä tarkoitettuun Kevan sisäpiirirekisteriin (*sisäpiiri-ilmoitus*).

Kevan sisäpiiriläisellä tarkoitetaan:

1) Kevan valtuuskunnan puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa, hallituksen jäsentä ja varajäsentä, toimitusjohtajaa ja toimitusjohtajan sijaista, tilintarkastajaa sekä tilintarkastusyhteisön toimihenkilöä, jolla on päävastuu Kevan tilintarkastuksesta;

2) muuta Kevan palveluksessa olevaa henkilöä, jolla on mahdollisuus vaikuttaa Kevan varojen sijoittamista koskevan päätöksen tekemiseen tai joka muutoin saa säännöllisesti haltuunsa tällaisia osakkeita tai rahoitusvälineitä koskevaa sisäpiirintietoa.

Eduskunnan vastaus EV 36/2015 vp

29 §

Sisäpiiri-ilmoitus

Sisäpiiri-ilmoitus on tehtävä neljäntoista päivän kuluessa siitä, kun sisäpiiriläinen on nimitetty 28 §:n 2 momentissa tarkoitettuun tehtävään.

Sisäpiiri-ilmoituksessa on mainittava:

- 1) sisäpiiriläisen edunvalvonnassa oleva vajaavaltainen;
- 2) yhteisö tai säätiö, jossa sisäpiiriläisellä tai 1 kohdassa tarkoitettulla vajaavaltaisella on suoraan tai välillisesti määräysvalta;
- 3) sisäpiiriläisen sekä 1 kohdassa tarkoitettun vajaavaltaisen ja 2 kohdassa tarkoitettun yhteisön tai säätiön omistamat säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevat osakkeet ja sellaiset rahoitusvälineet, joiden arvo määräytyy kyseisten osakkeiden perusteella.

Sisäpiiriläisen on tehtävässä ollessaan seitsemän päivän kuluessa ilmoitettava Kevalle:

- 1) 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetuilla osakkeilla ja rahoitusvälineillä tehdyt hankinnat ja luovutukset, kun omistuksen muutos on vähintään 5 000 euroa;
- 2) muut tässä pykälässä tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuneet muutokset.

Edellä 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja tietoja ei tarvitse ilmoittaa siltä osin kuin ne koskevat asunto-osakeyhtiötä, asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 28 luvun 2 §:ssä tarkoitettua keskinäistä kiinteistöosakeyhtiötä, aatteellista tai taloudellista yhdistystä taikka voittoa tavoittelematonta yhteisöä. Jos yhteisö käy säännöllisesti kauppaa rahoitusvälineellä, sitä koskevat tiedot on kuitenkin ilmoitettava.

Sisäpiiri-ilmoitukseen on sisällytettävä asianomaisen henkilön, yhteisön tai säätiön yksilöimiseksi tarvittavat tiedot sekä osakkeita ja muita rahoitusvälineitä koskevat tiedot.

Jos 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettut osakkeet tai rahoitusvälineet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään, Keva voi järjestää menettelyn, jossa tiedot saadaan arvo-osuusjärjestelmästä. Tällöin ei erillistä sisäpiiri-ilmoitusta tarvitse tehdä.

30 §

Sisäpiirirekisteri

Kevan on pidettävä sisäpiiri-ilmoituksista rekisteriä (*sisäpiirirekisteri*), josta ilmenevät kuitenkin sisäpiiriläisen kohdalla sisäpiiriläisen, 29 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettun vajaavaltaisen ja 2 kohdassa tarkoitettun yhteisön tai säätiön omistamat mainitussa momentissa tarkoitettut osakkeet ja rahoitusvälineet sekä eriteltyinä niiden hankinnat ja luovutukset.

Jos 29 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettut osakkeet ja rahoitusvälineet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään, Kevan sisäpiirirekisteri voidaan tältä osin muodostaa arvo-osuusjärjestelmästä saatavista tiedoista.

Sisäpiirirekisterin ylläpito on järjestettävä luotettavalla tavalla. Rekisteriin merkityt tiedot on säilytettävä viisi vuotta tiedon merkitsemisestä. Jokaisella on oikeus saada kulujen korvaamista vastaan otteita ja jäljennöksiä rekisterin tiedoista. Luonnollisen henkilön henkilötunnus ja osoite sekä muun luonnollisen henkilön kuin sisäpiiriläisen nimi eivät kuitenkaan ole julkisia.

Eduskunnan vastaus EV 36/2015 vp

31 §

Sisäpiiri-ilmoitusta ja sisäpiirirekisteriä koskeva valvonta

Finanssivalvonta valvoo 28—30 §:n sisäpiiri-ilmoitusta ja sisäpiirirekisteriä koskevien säännösten noudattamista. Sisäpiiri-ilmoitusta ja sisäpiirirekisteriä koskevaan valvontaan sovelletaan, mitä Kevan rahoitustoiminnan suunnittelun sekä Kevan varojen sijoittamisen valvonnasta säädetään 7 §:ssä.

6 luku

Muutoksenhaku

32 §

Muutoksen hakeminen

Asianosainen ja jäsenyhteisö saa hakea muutosta Kevan päätökseen muussa kuin eläkeoikeutta koskevassa asiassa valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä Kevan kotipaikka on, siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

33 §

Päätöksen tiedoksianto

Päätös annetaan asianosaiselle tiedoksi tavallisena tiedoksiannota. Tavallisesta tiedoksiannosta säädetään hallintolain (434/2003) 59 §:ssä ja sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 19 §:ssä.

Kevan valtuuskunnan ja hallituksen pöytäkirja valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Jos asia on kokonaan salassa pidettävä, pöytäkirjassa julkaistaan ainoastaan maininta salassa pidettävän asian käsittelystä. Pöytäkirjassa julkaistaan ainoastaan tiedonsaannin kannalta välttämättömät henkilötiedot. Pöytäkirjan sisältämät henkilötiedot on poistettava tietoverkosta valitusajan päättyessä.

Jäsenyhteisön katsotaan saaneen Kevan valtuuskunnan taikka hallituksen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi 2 momentissa säädettyllä tavalla.

Eduskunnan vastaus EV 36/2015 vp

7 luku

Erinäiset säännökset

34 §

Poikkeus esteellisyyteen

Kevan luottamushenkilö, viranhaltija ja työntekijä saavat sen estämättä, mitä hallintolain 28 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdassa säädetään, käsitellä asiaa, joka koskee Kevan jäsenyhteisöä tai jäsenyhteisön palveluksessa olevaa henkilöä tai muuta julkisten alojen eläkelain mukaisen eläketurvan alaisuuteen kuuluvaa henkilöä.

35 §

Tilintarkastus ja tilinpäätös

Kevan tilien ja hallinnon tarkastuksen suorittajan tulee olla valtuuskunnan valitsema Tilintarkastusvalvonnan hyväksymä tilintarkastusyhteisö.

Keva laatii tilinpäätöksen kalenterivuositain. Tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan soveltuvin osin kirjanpitolakia.

36 §

Yhteistoiminta

Keva voi sopia yhteistoiminnasta ja siitä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta Eläketurvakeskuksen sekä muiden eläke- ja vakuutuslaitosten kanssa.

37 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Sen estämättä, mitä 4 §:n 2 momentissa säädetään, ennen 1 päivää tammikuuta 2007 Kevan jäsenyhteisöiksi liittyneet osakeyhtiöt säilyttävät jäsenyytensä, jos yhdellä tai useammalla 3 §:n 1 momentissa mainitulla jäsenyhteisöllä on osakeyhtiössä kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta.

38 §

Valtuuskunnan ja hallituksen toimikautta koskevat siirtymäsäännökset

Tämän lain 8 §:n 2 momenttia valtuuskunnan toimikaudesta sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2017 valittavaan valtuuskuntaan. Lain voimaan tullessa toimivaltaisen valtuuskunnan toimikausi jatkuu elokuun 2017 loppuun.

Eduskunnan vastaus EV 36/2015 vp

Lain voimaan tullessa toimivaltaisen hallituksen toimikausi jatkuu, kunnes vuonna 2017 valittava valtuuskunta on valinnut seuraavan hallituksen.

Laki

valtion eläketurvan rahoituksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Valtion eläketurvan rahoitus

Julkisten alojen eläkelain (/) mukaisen eläketurvan piiriin kuuluvan valtion henkilöstön eläketurva maksetaan valtion talousarviosta. Eläkkeiden maksamiseen tarvittavien varojen siirtämisestä Kevalle säädetään Kevasta annetun lain (/) 24 §:n 1 momentissa.

2 §

Työnantajan eläkemaksu

Valtion virastot ja laitokset, valtion liikelaitokset sekä yhteisöt ja laitokset, joiden henkilöstön tai sen osan eläketurva on muualla lainsäädännössä säädetty valtion vastattavaksi tai joihin on sovellettu kumottua valtion eläkelakia (1295/2006), maksavat työnantajan eläkemaksun, joka muodostuu vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkeosasta sekä eläketurvan toimeenpanosta aiheutuvasta hoitokuluosasta.

Keva huolehtii työnantajan eläkemaksun perimiseen liittyvistä tehtävistä. Työnantajan eläkemaksu maksetaan valtion eläkerahaston tilille. Valtion eläkerahasto maksaa Kevalle Kevasta annetun lain 24 §:n 2 momentin mukaisen korvauksen.

Edellä 1 momentissa ja julkisten alojen eläkelain 122 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tehtävissä noudatetaan, mitä valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) nojalla säädetään ja määrätään tilintekijästä. Mainituissa lainkohdissa tarkoitettut varat pidetään erillään Kevan varoista.

Työnantajan eläkemaksun perusteista ja Kevan eläketurvan toimeenpanoa varten saaman hoitokulun määrästä ja niiden vahvistamisesta sekä 1 momentissa ja julkisten alojen eläkelain 122 §:n 2 momentissa tarkoitettujen varojen hoidosta ja tilittämisestä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Työnantajan eläkemaksun perusteena olevien vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkeosien suuruudesta päättää Kevan esityksestä valtiovarainministeriö. Edellä sanotun estämättä valtiovarainministeriö voi päättää myös perusteista, joita soveltamalla Keva voi yksittäisiä työnantajia koskevilla muutostilanteissa päättää edellä tarkoitettujen eläkemaksun osien suuruudesta ilman valtiovarainministeriön erillistä päätöstä. Keva päättää työnantajan eläkemaksun suorittamisesta.

Eduskunnan vastaus EV 36/2015 vp

3 §

Aiheettomasti maksetun eläkemaksun palautuksen vanhentuminen

Aiheettomasti maksetun eläkemaksun palautus vanhentuu viiden vuoden kuluttua työnantajan eläkemaksun maksupäivästä, jollei vanhentumisesta ole sitä ennen katkaistu. Vanhentumisen katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika. Vanhentumisen katkaisemiseen sovelletaan velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 ja 11 §:ää.

4 §

Eläkemaksun viivästyskorko

Jos työnantaja on laiminlyönyt eläkemaksun maksamisen määräajassa, työnantajan on maksettava korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukainen viivästyskorko.

5 §

Perustevalitus

Asianosainen saa tehdä eläkemaksun maksuunpanoa koskevan perustevalituksen, jos hän katsoo, että Kevan työnantajalle määräämä maksuunpano on ollut lain vastainen. Perustevalitus on tehtävä kirjallisesti ja se on toimitettava työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnalle kahden vuoden kuluessa sitä seuraavan vuoden alusta, jona saaminen on määrätty tai maksuunpantu. Muutoin noudatetaan, mitä julkisten alojen eläkelaisissa säädetään muutoksen hakemisesta ja lainvoimaisen päätöksen poistamisesta eläkettä koskevassa asiassa.

Ulosmittauksen vuoksi tehtävästä perustevalituksesta säädetään lisäksi verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

6 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan työnantajan eläkemaksun perusteista annettu valtioneuvoston asetus (863/2012).

Laki

evankelis-luterilaisen kirkon eläketurvan rahoituksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Vastuu kirkon eläketurvan rahoituksesta

Evankelis-luterilaisen kirkon henkilöstön eläketurvan rahoituksesta vastaa kirkon eläkerahasto, josta säädetään kirkkolaissa (1054/1993).

Kirkon eläkerahastosta maksetaan eläkkeet ja eläketoiminnan muut kulut. Eläketoiminnan kuluihin luetaan myös Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain (879/2008) mukainen valvontamaksu, työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnasta annetun lain (677/2005) 16 §:n mukainen oikeushallintomaksu sekä Eläketurvakeskuksesta annetun lain (397/2006) 5 §:n mukaiset toimintokohtaiset palvelumaksut ja eläkelaitoksen kustannusosuus.

2 §

Eläkemaksut

Kirkkolain 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitetun kirkon työnantajan on maksettava kirkon eläkerahastolle julkisten alojen eläkelain (/) piiriin kuuluvan henkilöstönsä eläkkeiden ja perhe-eläkkeiden maksamista varten kirkkolain mukainen työnantajan eläkemaksu.

Kirkon työntekijän eläkemaksusta ja siihen liittyvistä kirkon työnantajan velvollisuuksista säädetään työntekijän eläkelaisissa (395/2006) ja julkisten alojen eläkelaisissa.

Muista maksuista kirkon eläkerahastolle säädetään kirkkolaissa.

3 §

Eläkemaksujen periminen

Keva huolehtii työnantajan ja työntekijän eläkemaksujen perimiseen liittyvistä tehtävistä.

Kirkon työnantajan on tilitettävä työnantajan ja työntekijän eläkemaksut Kevalle sen määrämällä tavalla. Keva tilittää maksut edelleen kirkon eläkerahastolle.

Kirkon eläkerahasto huolehtii 2 §:n 3 momentissa tarkoitettujen maksujen perimisestä.

4 §

Eläkemaksun viivästyskorko

Jos kirkon työnantaja on laiminlyönyt työnantajan tai työntekijän eläkemaksun maksamisen määräajassa, työnantajan on maksettava viivästyskorkoa siten kuin kirkkolaissa säädetään.

Eduskunnan vastaus EV 36/2015 vp

5 §

Eläkemaksun ulosottokelpoisuus

Eläkemaksu viivästyskorkoineen on suoraan ulosottokelpoinen. Sen perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

6 §

Eläkemaksusaatavan vanhentuminen

Kevan on määrättävä tähän lakiin perustuva maksu viiden vuoden kuluessa saatavan syntymisestä. Saatavan katsotaan syntyvän tämän lain mukaisen lopullisen maksun eräpäivänä.

Aiheettomasti suoritetun maksun palautus vanhentuu viiden vuoden kuluttua maksun maksupäivästä, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Vanhentumisen katkaisemisesta alkaa kulu uusi viiden vuoden vanhentumisaika. Vanhentumisen katkaisemiseen sovelletaan velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 ja 11 §:ää.

7 §

Perustevalitus

Asianosainen saa tehdä maksuunpanoa koskevan perustevalituksen, jos hän katsoo, että Kevan kirkon työnantajalle määräämä maksuunpano on ollut lainvastainen. Perustevalitus on tehtävä kirjallisesti ja se on toimitettava työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnalle kahden vuoden kuluessa sitä seuraavan vuoden alusta lukien, jona saaminen on määrätty tai maksuunpantu. Muutoin noudatetaan, mitä julkisten alojen eläkelaisissa säädetään muutoksen hakemisesta ja lainvoimaisen päätöksen poistamisesta eläkettä koskevassa asiassa.

Ulosmittauksen takia tehtävästä perustevalituksesta säädetään lisäksi verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa.

8 §

Voimaantulo ja siirtymäsäännös

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tätä lakia sovelletaan myös ennen sen voimaantuloa tehtyyn kumotun evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain (261/2008) 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuun sopimukseen. Lisäksi tällaiseen sopimukseen sovelletaan kumotun evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain 26 §:n 2 momenttia.

Helsingissä 18.11.2015

Eduskunnan vastaus EV 36/2015 vp

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri